

Avalent>Raha/Rahalist nõuded>Euroopa maksekäsk

Euroopa maksekäsk

Holland

1 Maksekäsmenetluse olemasolu

Madalmaades on võimalik eristada Euroopa maksekäsmenetlust ning võlgade sissenõudmise ja muude nõuetega seotud menetlusi. Viimatinimetatute kohta teabe saamiseks vt „Väikesed nõuded“.

Euroopa maksekäsmenetlus (määrus (EÜ) nr 1896/2006, mis jõustus 12. detsembril 2008) võimaldab vaidlustamata piiriülelised nõuded tsiviil- ja kaubandusajades sisse nõuda tüüpvormidel põhineva ühtse menetluse alusel (<http://www.overheid.nl/>).

Piiriülene nõue on vaidlus, mille korral vähemalt ühe poole alaline elu- või asukoht või peamine elukoht on muus liikmesriigis kui riik, kelle kohtusse pöörduiti. Euroopa maksekäsmenetlus kehtestati sellise kindla rahasumma sissenõudmiseks, mille tasumise tähtaeg on Euroopa maksekäsu avalduse esitamise ajaks saabunud.

Määrust kohaldatakse kõikide ELi riikide vahel, välja arvatud Taani. Madalmaad võtsid Euroopa maksekäsmenetluse rakendamiseks Madalmaades kasutusele Euroopa maksekäsmenetluse määruse 29. mai 2009. aasta rakendusakti (*Uitvoeringswet (EBB-Vo)*).

Madalmaades ei ole ühtset menetlust vaidlustamata rahaliste nõuete sissenõudmiseks mittepiiriüleste nõuete puhul. Maksekäsk tühistati 1991. aasta lõpus, kui võeti kasutusele menetlus kantoni kohtus. Kohtukutsega menetlus on poole jaoks vajalik, et jõustada selliste nõuete puhul õigused tõrkuva võlgniku suhtes. Vt ka „Väikesed nõuded“ ja „Kuidas edasi toimida?“

Euroopa maksekäsmenetlus on kehtestatud 2000 eurot ületavate nõuete jaoks.

Menetluse käigus esitatakse Euroopa maksekäsu avaldus kirjalikult, tüüpvormi kasutades. Need vormid on kättesaadavad kõikides ametlikes keeltes lehel [Dünaamilised vormid](https://e-justice.europa.eu) Euroopa e-õiguskeskonna portaalis (<https://e-justice.europa.eu>).

Madalmaades on Haagi ringkonnakohtus (*Rechtbank*) määratud pädevaks kohtuks, kes tegeleb avaldustega Euroopa maksekäsmenetluse raames.

Madalmaad on teinud valiku võtta selle menetluse jaoks vastu ainult hollandi keeles esitatud vorme. Euroopa maksekäsu kohaldamise avaldusega tegelev kohus nõuab sisse kohtulõivud. Lisateabe saamiseks kohaldatava määra kohta vt <http://www.rechtspraak.nl/>.

Euroopa maksekäsmenetluse kohaldamine

Euroopa maksekäsu avaldus esitatakse Haagi ringkonnakohtule, kasutades [avalduse vormi A](https://e-justice.europa.eu) (<https://e-justice.europa.eu>).

Kui avalduse vorm A on mittetäielik, kasutab kohus vormi B, et anda nõude esitajale võimalus avaldust teatud ajavahemiku jooksul täiendada või parandada.

Kui avaldus vastab ainult mõnele kehtestatud tingimusele, kasutab kohus vormi C, et soovitada nõude esitajale esialgses avalduses muudatuste tegemist.

Nõude esitaja peab vastama sellele ettepanekule kohtu määratud tähtaja jooksul. Kui nõude esitaja nõustub ettepanekuga, annab kohus välja Euroopa maksekäsu avalduse selle osa kohta, mis on vastu võetud. Kui nõude esitaja soovib, võib ta üritada nõude ülejäänud osa sissenõudmist siseriikliku õiguse kohaselt. Kui nõude esitaja ei vasta kohtu määratud tähtaja jooksul või ei nõustu tema esialgse avalduse kohta soovitatud muudatuste tegemisega, lükkab kohus esialgse avalduse täielikult tagasi. Tingimusel, et avalduse vorm vastab kõikidele nõuetele, annab kohus tavaliselt 30 päeva jooksul välja Euroopa maksekäsu (kasutades vormi E).

Vastuväide Euroopa maksekäsmenetluse suhtes

Kohus teavitab Euroopa maksekäsu seotud kostjat, saates talle maksekäsu väljastusteate tähtpostiga või kohtutäituri teate kaudu. Kostjat teavitatakse, et kättesaadavad on järgmised võimalused:

tasuda maksekäsu märgitud summa nõude esitajale või

esitada 30 päeva jooksul alates maksekäsu kostjale kättetoimetamisest või sellest teatamisest vastuväide, kasutades tüüpvormi F.

Vastuväite esitamise korral Euroopa maksekäsmenetlus lõpetatakse. Menetlus jätkub sel juhul kooskõlas siseriikliku menetlusõiguse eeskirjadega (vt ka punkt 1.7). Kui kostja jätab vastuväite ettenähtud tähtaja jooksul esitamata, tunnistab otsuse teinud kohus Euroopa maksekäsu (kasutades tüüpvormi G) täidetavaks ja saadab kinnituse selle kohta nõude esitajale.

Päritoluliikmesriigis täidetavaks tunnistatud Euroopa maksekäsku tunnustatakse ja täidetakse teistes liikmesriikides ilma vajaduseta täidetavust tõendada.

1.1 Menetluse kohaldamisala

Euroopa maksekäsku on võimalik saada rahaliste nõuete kohta tsiviil- ja kaubandusajades, mille tasumise tähtaeg on saabunud ja millel on piiriüleste nõuete iseloom (vt ka punkt 1.1.1). Piiriüleste nõudega on tegemist, kui võlausaldaja ja võlgniku alaline asukoht on eri liikmesriikides.

1.1.1 Milliste nõuete puhul võib seda kohaldada (nt ainult rahaliste, lepinguliste vm nõuete puhul)?

Euroopa maksekäsu kohaldamisala piirneb tsiviil- ja kaubandusajadega. Euroopa maksekäsu kohaldamisala ei laiene järgmisele:

tuludega seotud küsimused,

tolliga seotud küsimused,

haldusküsimused,

riigi vastutusega seotud küsimused,

pankrotiõiguse, abieluvararežiimi õiguse, pärimisõiguse ja sotsiaalkindlustuse valdkonna küsimused; ja

lepinguväliste kohustustega seotud küsimused (eelkõige ebaseaduslike tegude alusel), välja arvatud juhul, kui need on pooltevahelise lepingu ese või võla olemasolu on tunnistatud või need on seotud vara ühisomandist tulenevate kindlasummaliste võlgadega.

1.1.2 Kas nõude väärtusele on kehtestatud ülemmäär?

Euroopa maksekäsmenetluses või võla sissenõudmise siseriiklikus menetluses ülemmäära ei ole.

1.1.3 Kas kõnealuse menetluse kasutamine on vabatahtlik või kohustuslik?

Euroopa maksekäsmenetlus on vabatahtlik.

1.1.4 Kas kõnealust menetlust saab kasutada ka siis, kui kostja elab mõnes muus liikmesriigis või kolmandas riigis?

Kui kohtuotsus kavatakse täita ELi-välises riigis, siis see, kas maksekäsmenetlust on võimalik rakendada, ja kui on, siis kas Euroopa maksekäsku on võimalik täitmisele pöörata, sõltub selle riigi rahvusvahelisest eraõigusest. Paljudel juhtudel nõutakse täitekorraldust (*exequatur*).

1.2 Pädev kohus

Madalmaades on Haagi ringkonnakohus määratud pädevaks kohtuks, kes tegeleb avaldustega Euroopa maksekäsmenetluse raames. Madalmaad on teinud valiku võtta selle menetluse jaoks vastu ainult hollandi keeles esitatud vorme. Nõude esitaja peab Euroopa maksekäsu avalduse esitamisel tasuma kohtulõivud. Kohaldatava määra kohta vt <http://www.rechtspraak.nl/>.

1.3 Vorminõuded

Euroopa maksekäsk tuleb väljastada võimalikult kiiresti ja igal juhul 30 päeva jooksul alates avalduse esitamisest.

Euroopa maksekäsu avaldus esitatakse **tüüpvormi A** (<https://e-justice.europa.eu>) kasutades. Madalmaad on teinud valiku võtta vastu ainult hollandi keeles esitatud vorme.

Avalduse vormi võib esitada paber kandjal või kasutades muid sidevahendeid, mida kohus tunnistab.

Euroopa maksekäsmenetluse määruse artikli 7 lõike 2 alusel tuleb avalduses märkida:

- poolte ja selle kohtu andmed, kellele avaldus esitatakse;
- nõude suurus;
- intressi taotlemise korral intressimäär ning intressiperiood;
- hagi alus, sealhulgas nõude aluseks olevate asjaolude kirjeldus;
- tõendite kirjeldus;
- kohtualluvuse alused, ning
- nõude piiriülene olemus.

Euroopa maksekäsmenetluses peab nõude esitaja kinnitama, et on täitnud vormi A õigesti ja heas usus. Euroopa maksekäsk antakse välja ainult nõude esitaja esitatud teabe alusel ja kohus seda ei kontrolli.

Euroopa maksekäskust teatatakse kostjale vastuvõtuteatisega tähtkirjaga või kohtutäituri teate kaudu. Vastuvõtuteatise tagastamine kohtukantseleile võimaldab kohtul kindlaks teha, kas Euroopa maksekäsk on võimalik tunnistada viivitamatult täidetavaks. Kui maksekäsk toimetatakse kätte kohtutäituri teate kaudu, kaasab kohus sel eesmärgil kohtutäituri.

1.3.1 Kas tüüpvormi kasutamine on kohustuslik? (Kui on, siis kust selle vormi saab?)

Jah, tüüpvormide kasutamine on Euroopa maksekäsmenetluses kohustuslik. Need on võimalik alla laadida aadressilt <https://e-justice.europa.eu>.

1.3.2 Kas advokaadi kaasamine on kohustuslik?

Ei, Euroopa maksekäsmenetluses ei nõuta esindamist advokaadi kaudu ja pooled ei pea kohtusse ilmuma. Võla sissenõudmise menetluse puhul Madalmaades sõltub advokaadi kaudu esindamise nõue menetluse laadist ja nõude tasemest. Vt ka „Väikesed nõuded“ ja „Asja kohtusse andmine“.

1.3.3 Kui üksikasjalikult tuleb nõuet põhjendada?

Nõude alus, kaasa arvatud nõude aluseks olevate tõendite kirjeldus, tuleb lisada Euroopa maksekäsmenetluse tüüpvormile A, kuid üksikasjalikumalt kirjeldust ei nõuta.

1.3.4 Kas vaidlusaluse nõude kohta tuleb esitada kirjalikke tõendeid? Kui jah, siis millised dokumendid on tõendina vastuvõetavad?

Euroopa maksekäsmenetluse raames ei ole põhimõtteliselt vaja nõuet rohkem põhjendada. Olemasolevaid tõendeid tuleks kirjeldada vormil A.

1.4 Taotluse rahuldamata jätmine

Avaldus lükatakse tagasi, kui see ei vasta kehtestatud nõuetele. Kui Euroopa maksekäsu avaldus vastab ainult mõnele kehtestatud tingimusest, antakse nõude esitajale võimalus seda täiendada või parandada või nõustuda kohtu esitatud muudatustega. Kui nõude esitaja jätab oma vastuse kohtu kehtestatud tähtaja jooksul tagasi saatmata või keeldub nõustumast kohtu ettepanekuga, lükatakse Euroopa maksekäsu avaldus tervikuna tagasi. Avalduse tagasilükkamise suhtes ei ole võimalik edasikaebust esitada. Nõude esitaja võib siiski oma nõuet kinnitada, esitades teise Euroopa maksekäsu avalduse või kasutades liikmesriigi õiguses ette nähtud muud menetlust.

1.5 Edasikaebamine

Edasikaebuse esitamise õigust ei ole. Kostjal on siiski võimalik taotleda läbivaatamist. Lisateabe saamiseks vt punkt 1.8. Madalmaades teostatava menetluse puhul on edasikaebuse esitamise õigus põhimõtteliselt olemas.

1.6 Vastuväide

Kostja võib esitada vastuväite 30 päeva jooksul alates maksekäsu kättetoimetamisest või sellest teatamisest. Ta peab esitama vastuväite, kasutades tüüpvormi F (<https://e-justice.europa.eu>), ja tal on vaja nõue ainult vaidlustada. Edasine põhjendamine ei ole nõutav.

1.7 Vastuväite esitamise tagajärjed

Kui kostja esitab vastuväite õigeaegselt (30 päeva jooksul) tüüpvormi F kasutades, siis Euroopa maksekäsmenetlus lõpetatakse. Menetlust jätkatakse sel juhul sisulises tavamenetluses, välja arvatud juhul, kui nõude esitaja esitab Euroopa maksekäsu avalduse liites vastuväite ülemineku suhtes tavalisele tsiviilkohtumenetlusele. Nõude esitaja võib teha seda ka hilisemas etapis, kuid see peab toimuma enne maksekäsu väljastamist (Euroopa maksekäsmenetluse määruse artikli 7 lõige 4).

1.8 Vastuväite esitamata jätmise tagajärjed

Kui kostja ei esita vastuväidet 30 päeva jooksul, kasutab kohus tüüpvormi G, et tunnistada Euroopa maksekäsk omal algatusel täidetavaks ja saadab täidetava Euroopa maksekäsu nõude esitajale. Täidetavaks tunnistatud Euroopa maksekäsku täidetakse teistes liikmesriikides ilma täidetavaks tunnistamise vajaduseta. Euroopa maksekäsmenetluse määruse rakendusakti artiklis 9 pakutakse kostjale võimalust esitada läbivaatamise avaldus (vt ka punkt 1.8.2).

1.8.1 Mida tuleb teha, et saada täitmisele pööratav kohtulahend?

Euroopa maksekäsu täitmist reguleerib maksekäsu täitmise liikmesriigi riiklik õigus, kui Euroopa maksekäsmenetluse määruuses ei ole teisiti ette nähtud. Päritoluriigi kohtu täidetavaks tunnistatud Euroopa maksekäsu ärakiri tuleb esitada kohtule või õiguskaitseasutusele. Dokument peab vastama selle ehtsuse kindlakstegemiseks vajalikele tingimustele. Samuti tuleb esitada Euroopa maksekäsu tõlge hollandi keelde.

Täitmise etapis saab täitmise keelduda ainult kostja avalduse alusel. Keeldumine on võimalik, kui Euroopa maksekäsk on vastuolus mis tahes liikmesriigi või kolmanda riigi vastu võetud varasema otsuse või korraldusega. Varasem otsus (või määrus) peab käsitlema samu asjaolusid ja vastama tingimustele, mis on vajalikud maksekäsu täitmise liikmesriigis, ning kokkusobimatust ei olnud võimalik esitada vastuväitena päritoluriigi kohtumenetluse käigus. Täitmisest keeldutakse, kui kostja on juba tasunud Euroopa maksekäsuga ette nähtud summa. Euroopa maksekäsk ei kuulu mitte mingil juhul sisulisele läbivaatamisele kohtus.

1.8.2 Kas kõnealune kohtulahend on lõplik või on kostjal veel võimalik lahend edasi kaevata?

Euroopa maksekäsk on lõplik, kui kostja ei taotle läbivaatamist.

See võimalus on ette nähtud Euroopa maksekäsmenetluse määruse rakendusakti artiklis 9. See tähendab, et kostja võib teatud tingimustel taotleda päritoluriigi kohtult Euroopa maksekäsu läbivaatamist, isegi kui 30päevane tähtaeg vastuväite esitamiseks on möödunud. Taotlus tuleb esitada nelja nädala jooksul alates kostjale maksekäskust teatamisest, alates erakorralistest asjaoludest, mis takistasid vastuväite kohaldamist, või alates sellest, kui kostja sai teada, et Euroopa maksekäsk oli selgelt valesti välja antud.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.